

TÖRÖKÖR

2013. december

A törökóri gyülekezet lapja

A második Ádám

„Jézus mintegy harminc esztendő volt, amikor elkezdte működését. Köztudomás szerint József fia volt.” (Lk 3,23)

Balássy András

Jézus születése karácsonyi történetében József mellékszereplő. Még inkább így van ez a megelőző hónapokban: Máriánál az a Gábiel angyal tesz látogatást, aki „az Úr színe előtt áll” (Lk 1,19), aki olyan erővel beszél, hogy Dániel próféta ájultan esik a földre (Dán 8,18). Józsefnek nem szól senki. Csak később, amikor megcsalt vőlegényként a Máriával való szakításra készül, kap angyali kijelentést – álmában (Mt 1,18-25). A betlehem-ábrázolásokon is jobbra meghúzódik a háttérben.

Jézus emberségére nézve sem származik egyik földi szülőjétől sem – fogantatásakor valójában Isten teremtmény munkáját szemlélhetjük, sőt csodálhatjuk.

Miért van hát, hogy Jézus mindkét, Bibliában található családfája Józsefre hivatkozik, az ő őseit veszi számba, és jut el Ábrahámig, Ádámig?

Jézus, az Isten Fia – magától értetődik.

Jézus, Mária fia – természetes.

Jézus, József fia – hogyan?

Mária egyébként megadja férjének ezt a „címet”, amikor a tizenkét éves Jézust így szólítja meg: „Íme, apád és én nagy bánattal kerestünk téged.” (Lk 2,48)

A döntő mozzanat mégsem itt

van. Nem is abban, hogy egy patriarchális társadalom a szülő-gyermekek viszonyt legalább annyira tekintette joginak, mintsem csupán biológiaiainak. Bizonytalankodásunk egyszerű félreértésből fakad. Úgy gondoljuk, Mária és Jézus között „valódi”, biológiai, származási kapcsolat van, míg József csak „nevelőapa”. A valóságban egy asszony sejtjeiből soha nem lehet fiúgyermeket létrehozni. És távol álljon tőlünk minden ízetlenség, amely netán Istent – kimondani is szörnyű – bármilyen módon is Jézus biológiai apjának tekintené!

A valóság ezzel szemben az, hogy Jézus emberségére nézve sem származik egyik földi szülőjétől sem – fogantatásakor valójában Isten teremtmény munkáját szemlélhetjük, sőt csodálhatjuk. Ezért beszélhet róla Pál apostol „utolsó”, azaz második Ádámként (1Kor 15,45), akivel minden újra kezdődik, aki magában hordozza számunkra is annak a lehetőségét, hogy az új teremtmény részeseivé váljunk. Csakis őbenne, általa reménykedhetünk abban, hogy új, örök életet nyerünk, mely fölött nincs hatalma sem bűnnek, sem halálnak, sem károznak.

Így aztán a méltatlanul háttérbe szorított József teljes értékű résztvevőjévé lesz Mária dicsőítő szolgálata, amikor vele együtt neveli az Istentől származó, gondjaira bízott gyermeket – természetesen semmit el nem véve a gyermekét hordozó és tápláló anya méltóságából – Isten üdvtervének alázatos munkatársaként.

GYÜLEKEZETI ÉLET

Szeptember 29-én gyülekezeti délutánt tartottunk. A 241. dicsőítő éneklése után nagytiszteletű úr az 1Kor 4,6-16 alapján tartott áhitatot. Felidézve és átgondolva az apostol beszédhelyzetét, és a levél egészének célját, kiemelte, s a mára, mai keresztyénekre átértelmezve felhangosította Pál apostol kijelentését: „látványossággá lettünk a világnak”. Mert valóban azok lettünk, a nyilvánosság konfliktusokat ébresztő szereplői, akiknek a közönytől a

Németh Ákos

nevetésig sok mindent el kell viselniük. Akiknek mégis, történjen velünk bármi, ki kell lépniük az emberek elé, el kell juttatniuk az evangéliumot mindazokhoz, akiknek szükségük van rá. Mert ha nem tesszük, ha nem vállaljuk az Ige szolgálatát, Isten kegyelmének, világot átélő szeretetének képviselését ebben az Ige ellen forduló világban, akkor mi értelme van keresztyénségünknek? Az énekkar szolgálatát követően Németh Ákos, József Attila-díjas drámaíró, rendező, műfordító lépett az érdeklődők elé, hogy segítsen látni valamit abból, ami színház, ami színészet, ami tehetség és kemény munka, valami nagyobbak és teljesebbnek a szolgálata, és persze szórakoztatás is. Önmagukon messze túlmutató fotókat vetített, személyes emlékeket és anekdotákat mesélt. A falon feltűnő képek és a hozzájuk fűzött magvas kommentárok közel hozták a színészeket, hogy kik is, és milyenek ők, hogy mi vezeti őket, s mi mindentől függ a hatásuk. Láttuk őket megannyi próba, majd előadás közben, telített vagy éppen kiürülő pillanatokban feszültnék, lelkesnek, derűsen játékosnak, vagy éppen fáradtan mélázva, sőt, elcsigázottan.

Folytatás a 2. oldalon

„Az én diakóniám”

Dr. Boross Gézáné

A Törökőr szerkesztője megkért, hogy a diakóniai utamról tegyek bizonytságot. A megadott cím meglepett: Az én diakóniám. Csak hát nekem nincs külön diakóniai utam! Isten megmagyarázhatatlan kegyelme jelölte ki számomra és tette Igéje és Szentlelke által járhatóvá. A gyülekezeti diakónia ugyanis nem egyszerű dolog. Sokrétű, rendkívüli lehetőség és ajándék annak, aki a Mennyei Atyától kapja ezt a küldetést. Én Jézus Krisztussal, személyes Megváltómmal és az Ő

mondja Neked személyesen, csak neked, erre figyelj!

Figyeltem és olvastam az Isten Igéjét. Ővé minden dicsőség, hogy teológiát végezhettem, és így lelkészi oklevéllel rendelkezve jelentkeztem 1953-ban gyülekezeti diakóniai szolgálatra. Vagyis az Ige útja egyben a gyülekezeti diakónia útja lett nekem. Ez az út, amelyen Isten Lelke elindított és bár töredékes emberi módon, de megpróbáltam rajta járni otthon is, a családban és a gyülekezetekben, ahová engem Isten helyezett.

Jézus Krisztus az én élő Uram és Megváltóm az Ő diakóniájával tanított az Igén keresztül. Jézus

Dr. Boross Géza és felesége Márta a hetvenes évek közepén az Ibbenbürenből érkezett német vendégekkel

Lelkének segítségével mertem rálépni erre az útra. Csak az Ő segítségével.

Édesapám már betegen, 14 éves koromban, konfirmációm alkalmából a Máté 7, 21 Igével áldott meg: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én Mennyei Atyám akarátát.” Mi az Ő akarata és honnan tudom megkülön? – kérdeztem. Édesapám megsimogatott és azt mondta: Kérdezd, keresd, kislányom! Olvasd az Igét, a Bibliát, Ő meg-

elfogadta a körülötte lévő asszonyok szolgálatát, megbecsülte és szerette őket. Emberi méltóságra emelte a neki szolgálókat, ahogy erről a Lukács evangéliumának 8. része és a többi igehely bizonytságot tesz. Ezt a lelkületet, a szolgálat megbecsülését, szépségét, sokszínűségét Pál apostol az 1 Kor. 13-ban tárja elé. A diakónia „szeretetlenlenség” megértésében újszerű sajátos, krisztusi értelmet nyernek a kifejezések. Tekintsünk bele e különleges szótárba.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás az 1. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Hallottunk együttműködésről, sikeréről, népszerűségről, konfliktusokról, kudarcokról, kiszolgáltatottságról. New Yorki, berlini, bécsi, temesvári bemutatókról. Megnéztünk megannyi plakátot is, hiszen sokat elárulnak az előadásról, s különben is, részesei a produkciónak. Ezek is az egész színház, a színház minden tagját vezető hatni akarást szolgálják. A jól sikerült délutáni szeretetvendégség és beszélgetés zárta. Este került sor az induló Alfa-kurzus nyitó előadásának vetítésére. Az alkalmon tízen vettek részt.

Október 3-án konzultációt tartott a presbitérium. Nagytiszteletű úr bejelentette, hogy a Hős utcai missziót vezető Dobos Ágoston békésszentandrás lelkipásztor megnősült, ezért nem vállalhatja tovább a sok utazással járó budapesti szolgálatot. Dobos Ágoston a gyülekezetnek levélben mondott köszönetet az eddigi támogatásért. Feladatait Kerekes Péter gépészmérnök, budakalászi presbiter veheti át, aki önkéntes diakónusként szolgált Kárpátalján a Szürtei Cigány Gyülekezetben, majd Pakisztánban végzett missziói munkát az ottani protestánsok között. Ő maga arról beszélt, hogy a múlt évi Hős utcai gyerektábort tekintti áttörésnek, a tábor sikerének következményeként ugyanis nagyot gyengült az ellenségeség, barátságos légkörben zajlanak a gyermekfoglalkozások, amelyekhez Lakatos Imre, egy ottani lakos nyitja meg vasárnap délutánként a lakását, és egyszerűbbé váltak a családlátogatások is. A Hős utcában négy állandó, s hét alkalmanként jelenlévő munkatárs tevékenykedik majd. Második napirendi pontként a gyülekezet missziói készségeiről, képességeiről és felkészültségéről beszélgettek a presbiterek, majd azokról a feltételekről is, amelyek nélkül Jézus Krisztus megbízása (Mt. 28,18-20) e közönyösebb, ridegebb, a keresztyénnel szemben olykor ellenséges világban nem teljesíthető. A testület az eszmecserét nem zárta le, a felmerült problémákra később visszatér.

Október 13-án kivételes eseménynek örvendhetett a törökőri gyülekezet. Nagytiszteletű úr istentiszteletünk elején két nagy család gyermekét is megkeresztelhette: Csenge Annát, Botye György és Balássy Andrea, illetve Nettit, Farkas Alex és Bakos Vanessa leányát. Különböző élethelyzetük ellenére a szülők abban közösek – mondta nagytiszteletű úr, hogy első gyermekükkel járultak Isten színe elé, vagyis talán még nem látják teljesen, mi mindent vár el, követel meg tőlük leányuk nevelése. Minden esetre nem elég csak akarni, hogy gyermekük az Atya, Fiú és Szentlélek szövetségébe, a keresztyén anyaszentegyházba befogadtassék. A gyülekezet előtt a keresztszülőkkel együtt tett fogadalmuk szerint kell nevelniük őket, Istennek tetsző módon tehát, egészen felnőtté válásukig. Amihez a minta csak Jézus Krisztus lehet.

Folytatás a 3. oldalon

**Folytatás a 2. oldalról
(Gyülekezeti élet)**

Zelenák Istvánné

Október 20-án váratlanul elhunyt Zelenák Istvánné, gyülekezetünk tagja, a MÁV telepi imaház szíve, lelke. 78 éves volt. Szerettük és becsültük. Mert mindig a másik javát kereste. Nagylelkűen a szükségben, részvétellel a fájdalomban és szomorúságban, megértve és megbocsátva az esendőségeket, vétkeket. Mennyi derű, mennyi jóakarat, segítőkészség volt benne! Mennyi szeretet! Mennyi hit! Verseivel, apró cédulákra gépelt igékkel bátorított és vigasztalt bennünket. Azt írta a honlapunkon is olvasható tanúságtételében, hogy szüntelenül adni vágyó életterejére édesanyja adott példát. És arra is, hogy úgy kell élni, készen álljon, ha szólítja az Úr. Édesapjától azt tanulta, hogy történjen vele bármi, akarjon élni, szépen, becsületesen, mert másokért is felelős, és mert mindig adódik megoldás, hiszen van kihez fordulni: Jézus Krisztushoz. Ezért is volt benne nyugalom a nyugtalansággal, bátorság a félelemmel, öröm a gondnal, bizonyosság a kételyekkel szemben. És ezért is járhatta a maga útját, könnyű szívvel, békés lélekkel, türelemmel, minden bajában, sokféle megpróbáltatásában is vigasztalódva, mély és tiszta hálával Isten iránt. Életének egyetlen órájában sem feledkezett meg az őt vezető Igéről: „Elfáradnak és ellankadnak az ifjak, még a legkiválóbbak is megbotlanak. De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el.” (Ézs 40,30-31) November 19-én búcsúztunk tőle a Rákoskereszturi új köztemetőben, a mindenható Isten kegyelmébe ajánlva elköltözött testvérünket.

Október 27-én gyülekezeti délutánt tartottunk. A 423. dicséretünk eléneklése után nagytiszteletű úr reformációra is emlékeztető áhítatát hallgathattuk meg, majd az énekkar szolgálata következett. Vendégünket Szabó T. Anna József Attila-díjas költőt presbiterünk, dr. Dibuz Sarolta üdvözölte, és mutatta be. Szabó T. Anna kolozsvári születésű, családjával 1987-ben települt át, az ELTE magyar-angol szakán szerzett diplomát, majd elvégezte az Angol Reneszánsz és Barokk PhD-programot, és 2007-ben doktorátust szerzett.

Folytatás a 4. oldalon

**Folytatás a 2. oldalról
(„Az én diakóniám”)**

Mit jelenthetnek a mai modern ember számára Pál apostol szavai! Tegyük azért is, hogy őszinte alázattal járassuk ezt az utat, és ne legyen a szívünk és életünk zengő érc vagy pengő cimbalom, azaz értelmetlen, üres, Krisztus nélküli élet.

Milyen is ez a szeretet?

- Türelmes: nem fárad bele a másik hordozásába;

- jóságos: nem kemény, kedvetlen, kötelességszerű;

- nem irigy: nem azt figyeli, milyen ajándékot kapott a másik, hanem hálás saját ajándékaiért;

- nem kérkedik: nem verseng, fontoskodik, nem figyelemkeltő;

- nem fuvalkodik fel: nem gőgös, társító és sértő;

- de tapintatos: belülről (felülről) irányított, találékony;

- önzetlen: nem haszonleső, hanem odaadó;

- harag nélküli: nem keserű, vigyáz a nyelvére, nem bánt meg senkit;

- nem rója fel a gonoszt: nem vezet a sértésekről naplót, tud elfelejteni;

- együtt örül az örülőkkel;

- mindent elfedez: nem vet meg senkit, sőt elrendezi, ami elromlott;

- mindent hisz: szíve bizalommal teli, amit nem olt ki belőle senki és semmi;

- mindent remél: ott is, ahol nincs igazán sok ok reménykedni;

- mindent eltűr: készségesen visel minden fáradtságot, amit a szolgálat hoz magával;

- elfogyhatatlan: nincs korlátja, de nem lehet kikerülni sem;

- higgadt és nyugodt: nem üt vissza, nem fenyegetőzik, ez az értelmes szeretet!

A fentiekből láthatjuk, hogy az isteni gondolkozásmód egészen más, mint a miénk, hisz Krisztus értelme van benne (1Kor 2, 16). Isten által irányított, Szentlélek által támogatott út ez. Erre az útra léptetett rá az én Uram Jézus Krisztus! És Ő ezen az úton vezetett a mai napig! Soha nem ítelt el. De ha kellett, biztatott, figyelmeztetett, helyreigazított, térítgetett.

A régi teológiai vitákban született a híres szálló ige: „Pectus facit Theologum”, azaz, szív te-

Dr. Boross Gézané

szi teológussá az embert. Ezzel egybehangzóan mondhatjuk: a szívünkön át Jézus Krisztus tesz szolgálójává! Engem is Ő tett szolgáló diakónussá. Téged is tehet! Tapasztald meg azt a csodát, hogy Téged is akar használni! Arra kérem az Urat, érkezzen hozzád el ezzel a küldetéssel, az Ő diakóniájával!

Túra két keréken

2013. november 1. Biciklizéshez éppen megfelelő volt az idő, se nem hideg, se nem meleg. A bringás ifik csapata a Batthyányi téren találkozott. Fodor Boglárka, Batori Réka, Batori Zsófia és Soós Balázs két felnőtt, Balássy András és Brouwer Dániel vezetésével innen indult útnak. Szentendrére!

Érdemes volt az akadályokat legyőzni, hiszen a „szigetcsúcs” látványa mindenért kárpótolt. A kanyargó Duna ragyogása, háttérben a kéklő hegyekkel, és mindez a lemenő nap fényében – Isten ajándékának éreztük! A látványt meg is örökítettük, itt sajnos csak fekete-fehérben adhatjuk közre, emlékeztetőként, a facebook oldalunkra feltöltött színes kép többet visszaad az eredetiből. De az se eleget. A fotó előterében ter-

mészetesen az egymás mellett álló biciklik és strapabíró, stramm gazdáik.

Egy közeli étteremben végre letáboroztunk. A fáradtak kicsit megpihenhettek, az éhesek kárpótlást, értsd: hamburgert kaphattak, és az elcsigázottak felfrissülhettek. Ettünk, ittunk, kifújtuk magunkat. Kellett is az erő, mert a visszaút még hátra volt. Késő este értünk haza.

Másnap aztán, az istentiszteleten, nagyon jó volt a csapat néhány tagjával újra találkozni. Csak egymásra néztünk, láttuk a tegnapi napot, örültünk, hogy megtörtént velünk, hogy együtt voltunk, és persze jókat derültünk látva a másik darabos mozgását, a fájdalmas fitorokat, grimaszokat, mert hát jókora izomláza volt mindegyikünknek. (Batori Réka)

Most, hogy visszanézek

Major Irén

Ahogy most, 87 évesen visszanézek, azt kell mondanom, hogy én nem voltam különleges ember, s az életem sem volt különleges. Nem mondhatom, hogy könnyű volt, de azt se, hogy súlyosabb megpróbáltatásokkal, próbatételekkel, csapásokkal kellett volna megküzdenem, mint amilyenekkel a körülöttem élők többsége küzdött. Legfeljebb másféllel.

Amikor én Batori Irénként a ro-

mániai Bihardiószegen megszülettem akkor még a környék magyar nyelvű volt. És nagyobb részt református, ahogy a Nagyváradi mellett Nagykágyán is, ahol felnőttem. Később aztán sok románt telepítettek be, és egyre nehezebb lett magyarnak lenni. Nyolc éves voltam, amikor meghalt édesanyám. Rokonokhoz kerültem, hol egyikhez, hol másikkhoz, végül aztán eljutottam a nagyváradi református leánygimnáziumba, ahol bentlakó lehettem.

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 3. oldalról
(Gyülekezeti élet)

Budapesten él férjével, Dragomán György íróval és két gyermekükkel. Egyetemi éve alatt kezdett publikálni, jószerivel minden műfajban. Eddig öt könyve jelent meg, ezeket széles körű elismerés, valamint díjak sora követte. Ő maga életének több nagy

Szabó T. Anna

hatású kapcsolatáról és eseményéről is beszélt, olyan természetességgel és meghitt közvetlenséggel, hogy a jelenlévők beavató vallomásként hallgathatták Szabó T. Anna megragadó történetét. Elsőnek nagyjáról, a tudós Szabó T. Attiláról szolt, akinek erkölcsileg és szellemileg is nagyon sokat köszönhet. Azután arról, hogyan szólította meg Isten a kolozsvári kakasos templomban. Meg az áttelepülésről, hiszen ennek is köszönhetően formálhatta meg magát, s lehetett, akivé lett. Itt ismerte meg a marosvásárhelyi származású férjét, itt születtek meg a gyermekei, itt lett nem akármilyen költő. Közben verseket olvasott fel, hogy megmutassa, mit gondol, és hogyan gondolja, amit a családról, életről és halálról, az intenzíven érzékelt világról, az írásról, a maga munkásságáról, az irodalomról, a hitről gondol, s hogy visszaadjon valamit életének örömeiből, küzdelmeiből, áldott pillanataiból. A kivételes estét a 379. dicséretünk, majd szeretetvendégség, és tanulságos beszélgetés zárta.

November 1-jén gyülekezetünk vállalkozó szellemű fiataljai Balássy András lelkipásztor vezetésével kerékpár túrára indult, s egészen a Szentendrei-sziget északi csúcsáig jutott. A remek hangulatú napról beszámolót olvashatnak balra fent.

November 3-án elhunyt Berkovits Jenőné, aki katolikusként volt a MÁV telepi istentiszteletek hűségese látogatója és adakozója. 70 évesen szólította magához az Úr. Testvéri szeretettel búcsúztunk tőle november 27-én az Új Köztemetőben. „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk másokat minden nyomorúságban, azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket” (2Kor 1,3–5).

Folytatás az 5. oldalon

Folytatás a 4. oldalról (Gyülekezeti élet)

November 7-én ülést tartott a presbitérium. A gyülekezet élete ugyanis, ahogy az lenni szokott, eltért a finanszírozás megtervezett formájától, ezért a költségvetést, az előírásoknak megfelelően, a valósághoz kellett igazítani. Minthogy a költség több ponton is változott, a részletekről az előterjesztő nagytiszteletű úr ad felvilágosítást az érdeklődőknek. Ezek közül a legjelentősebb, és komoly következményű tétel az az 500 ezer forint, amit a Józsefvárosi Önkormányzat pályázatán nyertünk a templom tornyának és homlokzatának felújítására. Az összeg a 200 ezer forintos önrésszel együtt már elegendő lehet a munkálatok elvégzésére, amelyeket egyébként az idén nemcsak meg kell kezdeni, de a pályázati kiírás értelmében be is kell fejezni. A pótköltségvetést a presbitérium egyhangúlag elfogadta. A testület a továbbiakban meghallgatta nagytiszteletű úr tájékoztatóját a 2014-es Holocaust év zuglói rendezvényeiről, a programban való részvételi lehetőségekről, és kifejezte azt a véleményét, hogy gyülekezetünk ebben leginkább az egy-egy eseményhez szükséges közösségi tér biztosításával vehet részt. Dr. Nagy Sándor főgondnok úr bejelentette, hogy perünk október 22-i tárgyalása során ügyvédünknek, dr. Horváth Györgynek nem sikerült elérnie a felkért, s ellenünk érvelő szakértő kizárását. Ha a bíróság elfogadja az ő – lapunkban is ismertetett véleményét, akkor előreláthatólag fellebbezünk. Ennek költségeit ügyvédünk megelőlegezi abban a biztos tudatban, hogy a pert végül is megnyerjük.

November 10-én gyülekezetünk istentiszteleti vendége volt a Lónyay Utcai Református Gimnázium nyolcadikosainak osztályfőnöke és hét tanulója. Magvas ismertetőt hallhattunk az iskoláról, valamint a 2014/2015-ös tanévre szóló jelentkezésről, majd a gyerekek rövid műsorral köszöntötték a gyülekezetet. Szereplésüket teazó beszélgetés zárta. A gyülekezet mai pénzadományait a gimnáziumnak ajánlottuk fel.

HÍREK

Egyházzenei konferencia zajlott Megőrzés és megújítás címmel október 24-én a Zsinati Székházban, október 25-én pedig a Károli Gáspár Református Egyetem hittudományi karának dísztermében. Az Énekeskönyv Bizottság (tagjai: Berkesi Sándor, Dávid István, Draskóczy László, Fekete Csaba (elnök), Kádár Ferenc, Lentulai Attila, Péter Éva, Süll Kinga, Szabó Virág, Szűcs Endre, Zalatnay István, valamint Bódiss Tamás titkár) e rendezvénnyel az új, 2017-re megjelenő énekeskönyvünkkel kapcsolatos problémákra, és a lehetséges megoldásokra is fel akarta hívni egyházunk közösségének figyelmét.

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás a 4. oldalról (Most, hogy visszanézek)

Nyaranként persze dolgoztam, mert már akkor is úgy gondoltam, hogy Isten kegyelmén kívül ne szoruljak én senkire, még a testvéreimre se, hiszen nekik is megvan a maguk baja. Egyébként négyen voltunk testvérek. Dolgoztam később is, amikor a tanítóképzőbe jártam. Az utolsó esztendőre azonban annyira kimerültem, hogy a munkáról le kellett mondanom. Ha nem teszem, talán sohasem lehettem volna tanítónő. Így az lettem. Laszacsán románul is megtanultam, és elég jól, annyira, hogy egyszer, Bukarestben járva, nem is akarták elhinni, hogy magyar vagyok. Alig három évet taníthattam, nagyon szerettem tanítani, amikor váratlanul, megkérdezésem nélkül áthelyeztek Moldovába. Én oda nem megyek! Nem is mentem. De ezzel az állásomat is elvesztettem. Nem maradt más kiút, átképeztem magam könyvelővé. És én ugyan nem szerettem az irodai munkát, nagyon ellenemre volt, végül mégis könyvelő maradtam nyugdíjig. Mérlegképes könyvelő

1961-ben férjhez mentem. Négy évvel később, amikor már azt hittem, nem ad nekem az Úr Isten gyereket, megszületett a fiam, aki a temesvári műszaki egyetemen szerzett mérnöki diplomát. Ott ismerkedett meg a feleségével, s amikor 1990-ben végeztek, rögtön át is telepedtek Magyarországra. Elfogadtam, de meg is szenvedtem a döntésüket. Ritkán láthattuk egymást, ritkán örülhettem két unokánknak. 1998-ban tudtak lakást venni, hívtak bennünket, jöjjünk Budapestre, nézzük meg, de a férjem nem akarta, nem is tudta már vállalni a töredelmes utazást. Engem azonban rábeszél, azt mondogatta, nem lesz semmi baj. Alig érkeztem meg, már telefonáltak is a szomszédok, hogy mit csináljanak, mert nincs semmi mozgás a lakásban. Hát, törjék be az ajtót! Sokat gondolkodtam én a történeteken. Folyton az forgott bennem, hogy talán meg se hal a férjem, ha nem jövök el mellőle, ha segíteni tudok neki. De hát ezt nem lehet tudni, és akárhogy is van, Isten akaratában

meg kell nyugodni. Nagyon egyedül maradtam. 2003-ban engedtem a fiamnak, és én is átköltöztem Budapestre. Most a sógornőm lakásában élek.

Mit mondhatok még? Gyengülök, a fájdalmak is egyre sűrűbben megfordulnak bennem, baj van a szememmel, mert bár megoperáltak, de orvosi hiba történt, nem tudják rendbe hozni. A tévét még rövid időre sem szenvedhetem, olvasni nem tudok, rádiót hallgatok reggeltől estig, ha másért nem, hát azért, hogy hangok legyenek körülöttem. Jó fiam van, sokat hívnak, ha kell, segítenek, de Édről nem szaladgálhatnak minduntalan hozzám. Különben is ellátom magam, jövök-megyek, nem szorulok senkire. Eljárok a gyülekezetbe is. Ezen is el szoktam gondolkodni. Mennyire más világ volt az odaáti, s mennyire más ez! Lelkiekben, értékekben, szokásokban is. Mi annak idején, Nagykágyán, később a váradi Körös-parti református templomban, vagy a kéttornyú Újtemplomban,

Major Irén

ahová asszonyként jártam, az istentiszteletre várva énekeltünk és imádkoztunk. És amikor vége volt, akkor nem szaladtunk azonnal haza. A templom előtt beszélgettünk még egy kicsit egymással.

Talán így van rendben, csak tölem ment el nagyon az idő. Mert az bizony telik erősen. Ideje is volt visszanéznem. Így legalább arról is meggyőződhettem megint, hogy Isten engem, e 87 év során, a tenyerén hordozott. Nem kímélt meg semmitől, de újra mag újra segített talpra állni, mindenből kilábalni, mindent a javamra fordítani. Imádkozom, magamra ne hagyjon.

Alpha kurzus Törökőrön

Dr. Dibuz Sarolta

Idén először tartottunk Alphát Törökőrön. Könnyű belátni, milyen nagy vállalkozás ez a mi kis gyülekezetünknek. Egyebet ne mondjak: már az ismerősök hívogatása sem volt egyszerű. Az első izgalom a miatt támadt, hogy vajon hány olyan résztvevője lesz a törökőri Alphának, aki nem jár rendszeresen a gyülekezetünkbe. Végül is minden várakozást meghaladóan négyen vállalkoztak

Hétfő esténként 7-kor kezdünk. A szervezők már negyed hétkor szorgoskodnak. Sosem hagyjuk ki, hogy imádkozzunk az alkalom sikeréért és elsősorban azért, hogy az Ige eljusson vendégeink szívébe. A közös vacsora közben kialakuló egyre fesztelenebb beszélgetés legtöbbször jó alkalmat teremt arra, hogy lassan bár, de megnyissuk, megismerjük, megértsük, elfogadjuk egymást. Élni ezzel alázat és türelem dolga.

Vacsora után Barabás Ildikó segítségével énekelünk egy dicsőítő

Keresztélyenségünket csak közösségben élhetjük meg a maga teljességében

arra, hogy velünk tartanak. Tíz egymást követő héten, mindig hétköznap estén gyűlünk össze, és egy teljes napos hétvégi alkalom is része a kurzusnak. Sokan szolgálnak az Alpha körül a gyülekezetből. Munka van elég, például minden alkalomra vacsorát kell készíteni, berendezni a gyülekezeti termet, megteríteni, előkészíteni a vetítést, és a végén aztán rendet tenni. Alapos munkát kell végezni, hiszen a hely, ahol találkozunk, a jelenlévő gyülekezeti tagok kedélye, figyelme sokat elárul gyülekezetünkről, és persze megkönnyítheti vagy megnehezítheti a dolgunkat.

éneket, majd Nicky Gumbel anglikán lelkész előadását hallgatjuk meg videóról. Az Alpha tanfolyamnak már sokak által kipróbált, jól kiforrott tematikája van, amivel elsősorban az érdeklődő, de gyülekezetbe rendszeresen nem járó emberekkel ismerteti meg a kereszténység alapjait. Az előadások bemutatják Jézust és áldozatát, amit értünk, emberekért hozott. Van előadás a Bibliáról, az egyházról, a Szentlélekről, arról, hogyan imádkozzunk, és hogyan vezet minket Isten, és még számos fontos, hitünk alapjaihoz tartozó témáról.

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás az 5. oldalról
(Hírek)

A kérdések a hagyományos keresztyén, református énekanyag és a mai kor emberének igényei közti feszült viszonyra vonatkoztak. Ezen belül a felveendő énekekkel kapcsolatos követelményekre, közelebbről arra, hogy mit tekinthetünk az énekeket minősítő mércének. Közülük a nyelv és dallam esztétikai minőségét, megszólító erejét, az evangéliumi ihletettséget, és a hitbeli szilárdságot emelték ki legfontosabbnak. Az énekeknek azt a lehetőséget és képességet, hogy imádságként hangozzanak fel. Fontos kérdésnek bizonyult a régi és az új, a gyakran divatos kliséket követő gitáros, és a hagyományos keresztyén, református énekanyag viszonya, illetve a gyakorlati szempontok és a tudományos megfontolások érvényesítésének aránya, vagy, hogy a felveendő énekek meg tudnak-e felelni az olykor gyülekezetenként is eltérő éneklési szokásoknak. Vagyis az arany középut, a különféle elvek, értékek, normák egyeztetése igen összetett problémák megoldását igényli. A konferencia ehhez az új svájci, holland és cseh énekeskönyvek előkészületi munkálatait, anyaguk válogatását, összeállítását mutatta fel példaként, hogy szívből és szépen éneklő egyház lehessünk isten dicsőségére. Mert mi más is lehetne az új énekeskönyv legfontosabb célja? (Hírösszefoglaló)

Horthy-szobor. November 3-án istentisztelettel egybekötve avatták fel a budapesti Szabadság téren, a Hazatérés temploma előterében Horthy Miklós mellszobrát, Domonkos Béla alkotását. Az alkalmon Hegedűs Loránt prédikált, de a liturgiába illesztve felszólalt Gyöngyösi Márton, a Jobbik parlamenti frakcióvezető-helyettese, Körössy Katalin, a Horthy Miklós Társaság titkára, a Vitézi Rend országos Főkapitánya, Molnár-Gazsó János, valamint Magvasi Adrián a Hatvan-négy Vármegye Ifjúsági Mozgalom elnökségi tagja. Ez felveti annak a lehetőségét, hogy az egyházközség megsértette azt az 1998-as zsinati határozatot, amelynek értelmében református templomban nem tartható olyan rendezvény, amely „párt, politikai mozgalom vagy az egyház hitvallásával és tanításával össze nem egyeztethető alapszabályú társadalmi szervezet céljait szolgálja”. Az esemény ellen a templom előtt több százan tüntettek. A szoborállítást elítélte Rogán Antal a Fidesz-frakció vezetője, majd Dr. Szabó István püspök is, aki nyilatkozatában „egyházunk tisztességének és lelkipásztori szolgálat becsületének okozott” beláthatatlan kárról beszélt. Bejelentette, hogy a Dunamelléki Református Egyházkerület püspökeként „az illetékes egyházmegye esperesét sürgősséggel fegyelmi felelősség megállapítására irányuló vizsgálatra” kérte fel. A vizsgálat arra a kérdésre hivatott választolni, „hogy ifj. Hegedűs Loránt megtett-e mindent egyháza jó híréért, kerülte-e a megbotrándozást kiváltó magatartást, tartózkodott-e olyan tevékenységtől, amely megoszthatja egyháza közösségét.”

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás a 6. oldalról (Hírek)

A Magyarországi Református Egyház, ahogy azt eddig is tette, elutasítja az antiszemitizmust, a közösségek közötti gyűlöletkeltést és az egyház, az egyházi épületek és az egyházi alkalmasok pártpolitikai célokra való felhasználását – közölte az MTI megkeresésére Tarr Zoltán, az MRE zsinati tanácsosa. Bölcskei Gusztáv püspök, az MRE zsinatának lelkészi elnöke a történetek kivizsgálását és a szükséges intézkedések megtételét kérte Szabó Istvántól. Az ügyben petícióval fordult a zsinat elnökségéhez a megbotráncolt református lelkészek egy nagyobb csoportja, mert úgy látják, hogy ifj. Hegedűs Lóránt viselkedése ellentétes az evangéliummal és méltatlan az egyházhöz, egyszersmind hiteltelenné teszi személyes szolgálatukat is. A Dunamelléki Református Egyházkerület esperes-gondnoki testületének álláspontja szerint annak a lelképásztornak, aki egy „politikai célt vagy mozgalmat akar közvetlenül támogatni, el kell hagynia a lelkészi hivatást, és politikussá kell lennie. Egyszerűen azért, mert Jézus Krisztus igéje fölött egy lelképásztor számára nincs több és más.” Egészen szokatlan módon közleményt adott ki az Egyesült Államok budapesti nagykövetsége is, azt kérve, hogy „a legmagasabb rangú magyar vezetők ítéljék el gyorsan, határozottan és egyértelműen” a történeteket. (Hírösszefoglaló)

Zsinat. November 14-én és 15-én tartották a Magyarországi Református Egyház XIII. zsinati ciklusának tizenharmadik ülését. A közbeeső napra, november 13-ára pedig a Zsinati Tanács ülésezett. Minthogy a Zsinat több fontos dologról is tárgyalt, a részletekért érdemes felkeresni az egyház www.reformatus.hu című oldalát.

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet: vasárnap 10.00
Gyermek istentisztelet: vasárnap 10.00
Énekkari próba: vasárnap 9.00
Baba-mama kör: szerda 10.00-11.00
Bibliaóra: csütörtök 17.30-19.00
PíCi: péntek 17.30-19.00

December 23. és január 3. között
hétközi alkalmaink elmaradnak.

További alkalmak

Házi csoport (kéthetente, szerda)
december 11. 17.30-19.00
január 8. 17.30-19.30
január 22. 17.30-19.00
Te-TRISZ (hónap második szombat)
december 14. 10.00-16.00
január 11. 10.00-16.00
Gyülekezeti délután
december 22., vasárnap 15.00-17.00
– karácsonyi családi istentisztelet
január 19., vasárnap 16.00-18.00
– ökumenikus imaheti alkalom

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás a 6. oldalról (Alpha kurzus Törökőrön)

Az előadások pergőek, és emellett igen tartalmasak, teli a mindennapokból vett példákkal, s mondhatom, igazán alkalmasak arra, hogy mindenki: a keresőkben, a kételkedőkben, az ateistákban, a hívőkben, bárkiben felkeltse az érdeklődést a hit és a keresztyénség iránt.

Az Alpha fontos része a beszélgetés az előadásról, amikor mindenki megfogalmazhatja kérdéseit, elmondhatja élményeit, gondolatait, kételyeit, bizonyosságait. Ez olykor még nehezen megy. Részint, mert akik, úgy mond, nem beszélnek a nyelvünket, félnek megszólalni, s részint, mert úgy gondolhatják, hogy nem mondhatnak akármit. Nagy Balázs Ágoston újra meg újra igyekszik bizalmat ébreszteni, a csoportot szóra bírni, s amikor végképp elszakad a beszélgetés fonala, akkor a nagytiszteletű úr is segít. Így aztán egyre bátrabbak vagyunk, következképp egyre mélyebben fogadjuk be szívünkbe Krisztust.

Az Alpha tanfolyam része a Szentlélek hétvége, amit nálunk november 16-án, szombaton tartottunk Csobánkán a reformá-

tus gyülekezet szép kis templomában. Itt a nagytiszteletű úr tartott előadást arról, hogy ki a Szentlélek, mit tesz a Szentlélek és hogyan telhetünk be a Szentlélekkel. Azt tette érthetővé, sőt, nyilvánvalóvá, amivel gyakran még a hitben élő, templomba járó emberek sincsenek tisztában. Ezután két előadást is megnéztünk videóról, szintén Nicky Gumbeltől. Az egyik arról szólt, hogy Isten ma is gyógyít. A másiknak még mélyebb volt a tartalma: hogyan hozhatom ki a legtöbbet az életemből. Beszélgetés és imaalkalom igyekezett segíteni abban, hogy átgondoljuk, mit mond az Úr ezekre a nehéz kérdésekre.

Nap, mint nap eszembe jut az Alpha, mindaz, amit ott hallok, eszembe jutnak a résztvevők, hogy vajon ők mit és hogyan élnek meg, miről, mit gondolnak, milyen következtetésre jutnak, s vajon megérlelődik-e bennük a vágy, hogy Krisztussal találkozzva bekapcsolódjanak egy gyülekezet életébe. Mert a keresztyénségünket csak közösségben, gyülekezetben élhetjük meg a maga teljességében. Megnyerni őket erre – ez a kurzus igazi célja és értelme. Ezért is reméljük, hogy Isten áldása van fáradozásainkon.

ÉRTÉKEINK

Tálalószekrény, pohárszék

Varga Lajos Márton

Amennyire kinyomozható volt, a két ónémet bútor a gyülekezeti teremben Theiss Ede és felesége Varga Magdolna ajándéka, akik 1972-ben házasodtak és költöztek össze, s ezekkel nehéz lett volna mit kezdeniük. Varga Magdolna azt mondta, hogy ők nem is tudtak a törökőri gyülekezetről, amíg dr. Boross Géza nagytiszteletű úrék, akiket Kelenföldi szolgálatuk során ismertek és szerettek meg, ide nem kerültek. Azután persze jártak itt néhányszor. Az árnyas ud-

var, a torony, és igen, az is jó volt, ahogy fogadták őket. Régebben is gondolkodtak már azon, hogyan is fejezhetnék ki méltó módon tiszteletüket dr. Boross Géza és Szapanos Márta iránt, s ott, a toronnyal szemközt, döntöttek is. Mert mi volna erre alkalmasabb, mint a tálalószekrény és a pohárszék együttese? Családi darab mind a kettő, életük része, történetek, személyes emlékek kötődnek hozzájuk, szépek és méltóságteljesek, jó rájuk nézni, ajándéknak is emlékeztetnek, hát, sorolja még? Hátároztak.

Folytatás a 8. oldalon

TÖRÖKÖR 7

**Folytatás a 7. oldalról
(Tálalószekrény, pohárszék)**

A készítésük időpontjáról, helyéről, mesteréről Varga Magdolna nem tudott mit mondani, ezeket már, mint megjegyezte, alighanem elődei is elfelejtették. 1984. január 22-én, amikor dr. Boross Géza bejelentette távozását, kérte, hogy a szekrények itt maradhassanak, amíg el nem tudják

A tálalószekrény

őket szállíttatni. Annak nincs nyoma, hogy a gyülekezetnek ajándékozták volna, nyilván később így történhetett, hiszen máig itt állnak, de ha így történt is, azt már senki sem jegyezte fel. A kérdésre dr. Boross Gézáné sem tudott válaszolni.

Az ónémet kifejezés Goethétől származik, aki A német építészetről című írásában (1772) a lekicsinylőnek érzett gótikus helyett javasolta használni. Természetesen nem eredeti darab sem a tálaló, sem a pohárszék. Rekonstrukció. Egy valamikori, vagy talán sohasem is volt, de lehetséges tárgy újraalkotása. Méghozzá építészeti minták alapján. A XIX. század második felében, a dualizmus korában uralkodott ez a törekvés, talán nem tévedünk, ha közelebbi datálás híján a mi tálalóinkat is ide kötjük. Egy gazdagodó polgár ebédlője számára készülhettek. Nem egyedi darab egyik sem, ez az az idő, amikor az ízlés változásának, a fizetőkép-

8 TÖRÖKÖR

ség javulásának és a gazdaságosság követelményének nyomására színre léptek a manufaktúris sorozatok.

Vagyis békebeli bútorokról beszélünk. Méltóságteljes, robosztusan súlyos, sötét tónusú, nagy és világos tereket feltételező tárgyakról. Az ezeket megrendelő, megvásárló polgárnak nem a meghitt, a célnak éppen megfelelő, könnyed és elegáns kell, hanem az, ami mögött ott érzi az időt, a patrícius hagyományokat, a kipróbáltat, a beváltat, ami árasztja magából a szilárdság és tartósság benyomását. Ami tekintélyes, előkelően látványos és hatásos: már belépéskor lenyűgözi a látogatót. Vagyis amivel dicsekedhet, amire kimondatlanul is büszke lehet, ami gazdagságról, hatalomról, erőről tanúskodik. Érthető, ha egykor divatosak voltak. Manapság viszont már a legkevésbé sem, mert a tiszteletünkön túl mit is kezdünk velük? Az nem a kereslettel, hanem számuk csökkenésével magyarázható, hogy 150-180 ezer forintot is elkérnek értük. Egyenként. Felújított állapotban azonban az áruk akár 300-320 ezer forint is lehet.

Érdeemes a birtokunkban lévőket közelről is megnézni. Az első benyomásunk a masszivitáson túl az egészet uraló szép egyensúly, a bútorok dinamikus nyugalma. Ez abból ered, hogy a homlokzatuk a tömegek arányaival, a plasztikus, hangsúlyos részletekkel a közép-tengelyt, a szimmetrikus tagolást emeli ki. Meglephet bennünket, hogy súlyosságuk ellenére is, milyen könnyedek. Ezt a hatást a párkányok, pillérek, timpanonok, a dúsan faragott díszítmények, csúcsívek, az alsó ajtók betétmezőinek magas domborművű faragványai keltik. Igen nagy bennük a hangulatteremtő erő, bámulatos, ahogy megidézik a talán soha nem volt emlékeinket, gyerekkorunk poros, levendulaillatú rejtekhelyeit, a tartózkodó méltóságú hölgyeket és urakat, a vasárnapok ünnepélyességét, a rendet, az asztal körül társalgók telt örömet. És gyerekkorunkon túl a sokkal régebbi múltat. Ki gondolná, hogy gyáripari sorozattermékek?

**Folytatás a 7. oldalról
(Alkalmaink)**

Ünnepi alkalmak

karácsonyest („szellemi agapé”) december 24. 15.00
karácsony első napja (ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösséggel) december 25. 10.00
karácsony második napja (ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösséggel) december 26. 10.00
őév napja (ünnepi istentisztelet) december 31. 18.00
újév napja (ünnepi istentisztelet, utána „fogadás”), január 1. 10.00

Az ünnepi időszakban különösen felhívjuk a testvérek figyelmét a házi úrvacsora lehetőségére.

Lelkészfi fogadóórák

kedd: 17.30-19.00
szerda: 10.00-12.00
csütörtök: 15.00-17.00
További időpontok telefonon egyeztetethetők.

Lelkipásztor: Balássy András

Telefon: 333-1942
Mobil: 30-638-4719
e-mail: torokor@bpszak.hu
honlap: www.torokor.hu

IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2013. december

A Budapest-Törökőri Református Egyházközség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Bátori Réka
Brouwer Dániel
Dr. Boross Gézáné
Dr. Dibuz Sarolta
Dr. Nagy Sándorné
Major Irén
Varga Lajos Márton